

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.-
Fél évre 2.50
Negyed évre 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNÁL

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A tőzsde reform.

Régi törekvése a magyar gazdaságközönségnek a tőzsde reform, melynek megvalósítása azonban mind- eddig nem sikerült. Miért van szükség a tőzsde reformjára, azt röviden alábbiakban magyarázzuk meg.

A gabona tőzsde nem más, mint egy szervezett gabonapiacz, ahol terményeket adnak és vesznek. Minden piacznak az a természetes szabálya, hogy a kínálathoz és kereslethez képest alakulnak ki az árak. Ha valamely áruból kevesebb jött piacra, mint amennyi a szükséglet fedezésére elég, annak ára felmegy; és ugyanez áll megfordítva is. Ez a természetes szabály azonban a tőzsdén nem érvényesül. Nem érvényesül pedig különösen azért, mert szokásban van, hogy a tőzsdén olyan terményt is adnak és vesznek, még pedig nagy mennyiségben, amely csak papíron van meg. Az ilyen eladásnak vagy vásárlásnak egyedüli célja a nyereszkesedés.

Többféle fogása van a tőzsdei nyereszkesedésnek, de ennek legáltalánosabb és legkárosabb módja az, hogy a tőzsdei játékos nagyobb mennyiségű terményt vásárol vagy ad el bizonyos határidőre, noha

az illető eladónak egy liternyi buzája vagy tengerije sincs s a vevőnek se az a célja, hogy a buzát vagy a tengerit átvegye. Az ilyen spekulánsok nem valóságos terményt adnak és vesznek, hanem rendszeren csak a szállítás napján előálló árkülönbözetet fizetik meg egymásnak. Nagyon természetes, a játékos minden eszközzel igyekszik a terményárak alakulását úgy irányítani, hogy a játék végén ő maradjon a nyertes. Ezért aztán a tőzsdei gabonaárak rendszeren nem aszerint alakulnak, hogy jól vagy rosszul sikerült a világ termése, hanem igen gyakran aszerint, hogy melyik spekuláló fél dolgozott erősebb eszközökkel és több ügyességgel.

A termények eladását vagy vásárlását anélkül a szándék nélkül, hogy a terményt csakugyan szállítsák vagy átvegyék, fedezetlen határidőüzletnek nevezik.

A fedezetlen határidőüzlet végtelen sok kárt okoz nemcsak a gazdaságközönségnek, hanem a szolid kereskedelemnek is, mert teljesen bizonytalanná teszi az áralakulást és megzavarja az élet természetes törvényeit. Emellett a könnyű nyereszkesedés reménye s játékszen-

vedély igen gyakran elesábitja a tőzsdei fogásokat nem ismerő avatatlan elemeket is, ezek a tőzsdén vagyontokat vesztenek el. Számítatlan gazda tönkrement már a fedezetlen határidőüzlet játék miatt. Tetemes összeget veszítettek a gabona tőzsdén 1907-ben az elcsábított hódmezővásárhelyi kiscgazdák, 908-ban pedig a makói kiscgazdák.

Ez a játék tehát káros és erkölctelen, a hiszékeny és járatlan nagytömeget kizsákmányolja, a könnyű vagyonszerzés vágyának felkeltésével megmételtyezi a közfelfogást és lanyhitja a munkakedvet. De közveszélyes is, mert a játék nemcsak a játékosokat érinti, de károsan befolyásolja a termelők és fogyasztók millióit is. Végül pedig a határidőüzleti játékok segítségével a spekulánsok tapasztalat szerint a legszigorúbb vámvédelem hatását is meg tudják hiúsítani.

Ezért hát a termelő gazdák a fedezetlen határidőüzlet ellen hadat viseltek ugyszólván az egész föld kerektségén és a nagy európai államok tőzsdéin sikerült is ezt a káros játékot törvényesen betiltani. Legutóbb Ausztriában szüntették meg ezt a káros tőzsdei

beglinomabb biptói túró, naponta friss főzésű prágai sonka. Állandóan jégbehűtött kőbányai és bajor barna tápsőr.

KERTESZ LAJOS fűszer- és csemege üzle-
tében kaphatók Léva n.

Üzletét f. évi november hó 1-én a városi vígadóba helyezi át.

játékot, úgy hogy ma már ott sem lehet a gabonafélékben és örleményekben különbözőzeti üzletet kötni.

Magyarországon már az 1896. évi országos gazdakongresszus követelte a fedezetlen határidőüzlet eltiltását. Azóta is minduntalan megismétlik ezt a követelést és nemesak a gazdák, de az iparosok és szolid kereskedői körök is olyan törvényt alkotásukat követelik, mely a tőzsde működését szilárdabb alapokra fekteti és megfelelő befolyást biztosít az üzlet ellenőrzésére és vitelére nézve, továbbá a tőzsdei jogszolgáltatásban a termelő osztályoknak is. A kereskedők is már többször nyilatkoztak már a fedezetlen határidőüzlet ellen, így az 1908-ban a Nagykanizsán tartott országrészi értekezleten arra kérték a kormányt, hogy a szerenesejétékkel azonos tőzsdei határidőüzletek beszüntetéséről törvényesen intézkedjék.

A volt kormány több ízben ígéretet tett a kérdés szabályozására, azonban mindig megmaradt a tanulmányozásnál és míg körülötünk ugyszólván az egész világon orvosolták már a tőzsdei élet ki-

növéseit, addig nálunk még ma is szabadon pusztít és rombol a nyereszkeskedés láza. Legutóbb az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezésben a Wekerle-kormány kötelezte magát a tőzsde törvényes szabályozására, de sem kedve, sem alkalmá nem volt e kötelezettségének beváltására. Az új kormány pedig még mindég nem nyilatkozott erről a kérdéstről.

A hosszú évtizedes és következetes küzdelem után végre meg kell mozdítanunk minden követ, hogy az illetékes köröknek ellentállása végre is megtörténjen és a tőzsde megtisztulva a nyereszkeskedő elemektől, közhasznú hivatásának szolgálhasson.

XIX. Legyen világosság!

Irta: **Tokody István.**

Mielőtt közlendőim során tovább haladnék, kissé megállok s időközben felmerült, állításaim s egész eljárásom félremagyarázására, téves színben való feltüntetésére felelet alkalmas némely dolgokkal foglalkozom. Hogy eközben nem tartom magam a kronológikus sorrendhez, az a dolgok lényegén keveset v. semmit sem változtat.

Az egyik tárgya jelen soraimnak a L. Ö. f. évi 35. számában leközölt s a lévai ref. egyház főgondnoka által kiadott határozat.

E határozattal nem is foglalkoznám, ha Birtha a határozatot bevezető néhány sorban oly praeludiumot nem irt volna, amelynek következtében e határozat sokkal többet fejez ki, mint amennyit kifejezni tulajdonképpen akar. Nem foglalkoznám e határozattal, mert az az általam eddig közöltöket, illetve azok érdemét egyáltalán nem érinti, azokat meg nem cáfolja, amint hogy valójában tényeket megváltoztatni bármily határozat is erőteljes. A határozat Birtha *kérelmére* jött létre s az eléje írt bevezető sorok mutatják, hogy azt Birtha ellenem irányuló tendenciával kérte. Nos, én e határozatban ily tendenciát nem, csak Birtha bevezető soraiiban találtam. Az azt kiadott főgondnok úrnak igazá van, amint hogy meg is szoktuk tőle, hogy ő mindig csak a valót mondja. De ha tévednék is felfogásomban s e határozatnak volna ellenem irányuló éle, abban az esetben is csak azzal a közismert mondattal felelhetnék, hogy: „*Másról beszéld Budóné, mikor a bor árát kéri.*” Ilyen élt azonban — s újból és hangsúlyozva mondom — én magában a határozatban fel nem fedeztem. Hiszen maga a határozat létrejötte is felfogásom helyessége mellett bizonyít Birtha u. i. magából kikelve terjesztett az egyháztanács elé egy *önmagá mellett szóló, önmagá által szerkesztett bizalmi nyilatkozatot*, melyet a presbitérium éppen azért, mert személyemet sértő volt — *el nem fogadott*, hanem felkérte a főgondnok urat egy más fogalmazvány készítésére.

A másik ilyen határozat kevésbé sikerült szövegezésben látott napvilágot s közöltetett a L. Ö. f. é. 11. számában. Ebből egyet s mást szövegszerűen közlök. Ime:

„A lévai ref. egyház közönsége már

T Á R C Z A

Ők ne búsulj. . .

Ők ne búsulj kedvesem
Tűnjünk bizó szívvel
Más embernek is van gondja
Még csüggedöm! hidd el.
A keserű pohárba
Talan mérget töltösek?
Nem kővődnék a sok gonddal
Sohasem a köfösek.

Éz időnek haladtával
Még nőnek az árnyak
S hirtől-hirtre, napról-napra
Több gondok várnak.
Nem érzem én, hogy gondom van,
Sőt nem érzem bánjatja;
Szép reményem messzjától
Lelkem szárnyát bontja.

Távozz félünk gond, csüggedés,
Még reményem szállj ránk!
Repüljünk egy szobó hazába
Álmunknak szárnyán!
Égesse hát forró ajkunk
A szerelem csókja,
A borongó, bús életnek
Csók a fény sugarára.

Vanek Mici.

Őszi irás.

— Egy szomorú ember naplójából —

Irta: **Vesper.**

Augusztus huszonnyolcz; a kalendárium szerint nyár van még; a nap is süt: de én tudom, hogy mindez csak csalás és már itt is volt és el is jön az ősz. Tegnap jött el először. Kint jártam a határban; puska volt a vállamon, zöldelték a kukoricák, a répák és a dohány. Izzó volt és zengett a melegség és repültek a foglyok. De meleg volt, csak úgy dült rólam a víz. És egyszerre (ki tudja honnan) kivágódott egy szél,

mintha a földből bujt volna elő. A nap sűtött, de ez a szél hideg volt, borzongató, csipős és átfurta magát minden csontomon. (Juj még csak rá gondolni is.) Megborzongtam, fáztam, végtelen hosszú, szürke, esős napokra gondoltam, sáros, kátyús utakra, pállott pocstátra, léleknehezítő ködökre és oh, innen tudom, hogy már itt volt az ősz és hogy az ősz elfog jönni.

El fog jönni. Etre gondolok most nap-hosszant és magára Magda. Hát nem lesz már nyár és nem tudom, hogy lesz-e még szerelem? Síratom a nyarat és félek az ősztől. Jaj, de reszketek előle, bujni szeretnék, kitérni az utjából és szökní, nyárba, napba valahova! A nyárnak vége és eimondom ezt a szót ötvenszer is, hogy vége, mert nem fognak pattogni a kalászkok, az asztagok már, hanem hosszú, fekete barázdákban felvágódik a föld és betemeti a barázdát szemerkélő, pástás őszi esőzés.

Az elmúlt nyárra gondolok, az eljövendő őszre és magára Magda. Hamarabb van most este, nagyon hamar; meggyújtom korán a lámpát és kongó, rettenetes mély-ségű Beethoven — szonátákat zongorázom vagy belevetem magam a divány sarkába

régóta türelemmel nézi azon támadásokat, amelyek lelkészét városunk egyik-másik polgára, de különösen Tokody István lévai róm. kath. kántorantitő részéről éri.

S mivel azt hittük, hogy ez áldatlan működésnek vége szakadt, amidőn gyülekezetünk lelkészét úgy az egyházi hatóságok, mint a világi bíróságok felmentették — stb.

„a felekezetek közötti békés egyetértés meg-megújuló hírlapi közleményekkel nevezettantitő részéről újabb veszélynek tétetik ki.”

„szükségét látja egyházunk közgyűlése is, hogy tiltakozásának adjon kifejezést a támadások miatt, mert kívánatosnak tartaná, ha ezen áldatlan küzdelemnek egyszer már vége szakadna s éppen azért mindazon támadásokat, melyek az egyház lelkészét bárki részéről is érték és netán a jövőben émi fogják, elítéli, és a leghatározottabban visszautasítja” stb

„s egyben kimondja, hogy szeretett lelkésze, Birtha József személye, valamint tette (Melyik tette?) iránt a legteljesebb bizalommal van, őt minden munkájában támogatja... Kötelességének tartja, hogy személye ellen irányuló ezen alaptalan. (Vajjon?) támadásokkal szemben erkölcsi súlyával megvédelmezze.”

Birtha József lapjának, a L. Ó-nak, megindítása óta támad, *szegeskorbácsol* boldogot-boldogtalant s a lévai ref. egyház eddig még sohsem publikálta, hogy Birthának szertelenkedéscit megunta volna. A *szegeskorbácsol* szemben én egy köteg *esalánna*l védekezem s nyomban feltámad a felajdulás. Hol itt az igazság? Birtha évek óta garázdálkodik, én néhány hónap óta védekezem. Az fáj, hogy nem siker nélkül? Az én hibám-e az, hogy a csalán mindenütt

elevenre talál? Aztán meg — a lévai ref. egyház iránt érzett teljes tiszteletem dacára is nem joggal kérdehetem-e, hogy mily alapon avatkozik bele a lévai ref. egyházközség közgyűlése az én „személyes vonatkozási” ügyembe? Az E. T. I. t. c. 22 §-a három pontban sorolja elő az egyházközségi közgyűlés hatáskörébe utalt teendőket. Am ezek között a „személyes vonatkozási” ügyekbe való beavatkozás nem foglaltatik. Érténem az effélet, ha cselekedeteimben v. cikkeimben csak egyetlenegy a ref. egyházat v. a ref. vallást sértő tény foglaltatnék. De ilyenre rámutatni senkinek sem áll módjában. Egész életemben nem fog találni a ref. egyháznak egyetlenegy tagja sem oly cselekményt, amelyből joggal lehetne a ref. egyházzal és vallással szemben érzett elfogultságomra vagy éppen rosszakaratomra következtetni. Minden értelmes és becsületes gondolkozású ember jól tudja, hogy Birthával szemben támadt ügyemben a felekezatiségnek semmi része sincs. Ez a szerencsétlen s megferhetetlen ember — nem az én hibám, hogy a lévai ref. egyháznak lelkésze is egyúttal — ez iparkodik következetes munkával arra, hogy az ügyet felekezeti tere terelje, Miért? Mert úgy vél menekülni tettének következményei alól, ha magát üldözött mártírként tünteti fel. Ez a férfiatlan megbújás az oka minden félreértésnek, amelyet csak könnyebbé tesz néhány szatelleszének vele egy huron való pendülése. Mert, ugyan kérem, nem teljesen közömbös-e az, hogyha én Birtháról valamit állítok, azt a ref. egyház ellensége vagy ugyanannak barátja gyanánt állítom-e? Azt hiszem, hogy ez esetben teljesen irrevelans az én subjektív érzésem s maga a tényállítás a fő! Ha azt mondom a fekete

színről, hogy fekete, — senki sem kérdezi, hogy nekem a fekete, — a sárga, — a zöld — vagy melyik szín, avagy maga a festészet kedves-e vagy sem. Ily teljesen közömbös az, hogy én a ref. egyháznak ellensége vagyok-e v. barátja. Ez a vád különben amilyen sértő, épp oly ostoba s nekem derogál ellene védekezni. Nagy lelki szegénységre vall ilyesmibe kapaszkodni, pláne oly módon, mint azt Birtha József teszi. Pl. Tokody az egyház ellensége „mint azt előjáróink eskü alatt legközelebb vallották.” Erről én csak — L. Ó. utján szereztem tudomást s ha ez állítás való, azt szó nélkül nem hagyhatom. A tanut ilyen minőségben tett vallomásáért nem lehet felelősségre vonni s tanuszkodhatik ki-ki a maga tudása, meggyőződése s lelkiismereteszerint. Am, ha van ember, aki engem nem a hátam megett s nem a tanuknak biztosított törvényes védelem alá megbujva a ref. egyház ellenségének mondani mer, azt mint *rágalmazót* a törvény elé idézem, kivéve Birthát, akinek ilyen nyilatkozatai nem számitanak. Itt van immár a legfőbb ideje abban hagyni a sértő, bántó s teljesen indokolatlan oly gyanúsításokat, amelyek magára az ügy érdemére amúgy sem tartoznak. Ide számitom Birthának ama gyerekes stikklijét is, melyszerint mindig az „adatszolgáltató áruokról” szól. Aki így beszél, így ir, az állítja pellen-gérra a maga egyházat legfőképen, mert a presbiteriális alapon felépített ref. egyháznak semmi esetre sem képezhetik *tükös aktáit* az általam felhozott adatok. Hiszen az autonómiaival bíró egyházak Léván is nyomtatott, részletes költségvetéseket és számadásokat becásájtának hiveik s bármely érdeklődő rendelkezésére s ha jól tudom, a ref. egyház

és Musset-verseket olvasok. Szomorú az életem így nagyon: mit érnek az elkomolyodások, a mélybermerülések, a hangulatok? Semmit, hiszen szemébe vág az embernek — egyszerre, hirtelenében, a hangulatok, a rajta való felülemelkedés közepette — az élet, durván, ököllel, vadul, hogy összerázkódik, feljajdul az ember és sirni kellene; minek is teremtődött ilyennek? Itt csapódik össze az élet és az Élet: a mindenkinek élete az érdekek egymásra vonatkozásában, a küzködés az éléért és félre-rúgni mindenkit, aki útban áll és az, amelyiket lassú megfontolással megépítünk: a magunkét, hogy úgy kell esztendőnkét el-töteni, így lesz foganatja, szépsége és ki-élvezett utóérzése, hogy el lehessen mon-dani valamikor (lágyan, puhán és jólesőn): életem hát és amit életem Élet volt.

Ilyen érzések fognak el néha. És az is: de jó lenne örökre bebújni, mindörökre egy ilyen párnákkal puhán kirakott díványsarokba és élni az életet rajta kívül. Oh, ez lenne a szép. Oh ez lenne a legszebb A legjobb, a legboldogságosabb

Ezért siratom a nyarat, a fényt és a napot és borzongok az őszről. Azok a hosszú

esték; eső kopog csapdosva az ablakon, nincs már meleg és fázni kell sokat; borzongani, ködökbe nézni és várni, várni: mikor lesz még egy nyár, mikor lesz meleg újólag?

Látni szeretném Magda. Gyakorta gondolk az elmúlt időkre, magára, a tengerre és a szemekre, amelyek olyanok voltak, mint a tenger. Nem tudok aludni egy ideje már; álmatlanságban szenvedek és mindig magát látom. A szürke ruhájában; piros naper-nyóval a kezében; haján, ezer, a selyem-ritón aranyba verődik a nap . . . és újra és mindig csak a szemét látom. Ezt a biz-tató, nagyon meleg, nagyon szürke szem-párt, amely bekapcsolódik az enyémbe és felmelegít engem, akit nyom az ősz és az Élet őse.

Gondolok a mosolyára, gondolok a szá-jára, gondolok a testére, gondolok a szem-eire. És rikat belülről valami: nem tudom, hogy eljön-e hozzám. Jöjjön. Ugy érzem, hogy ha bejön ide, csak ha belép: áttör ez az őszi köd, felmelegszem és bevonul a napsugár.

Én nem tudom és nem is hiszem, hogy megért-e. Én sem értem magamat. És szó-

lok néha álmatlan éjszakákon (és milyen gyakran van ez): Que fais-tu de ta vie? Rámnehezedik az ősz, begubózkodom a dívány sarkába és olvasok szomorú verseket. Ráhurkolja vékony csontujju kezét torkomra az ősz és meg akar fojtani, pedig még el sem jött.

Jöjjön és melegítsen meg. Jöjjön. Mert én félek, elsápadok bele és jön az ősz és be-terít piszkos szürke ködével és — oh jaj — megöl az ősz.

Apró igazságok.

A cigány csak akkor tartja magát embernek, ha már lopott.

Csöndesen akarsz élni? — hallgass.

A szó olyan gyors, mint a szélvész, — lovon sem, agárral sem éred utóli.

A nyelv sokszor jobban vág, mind a kard. A nyelvnek nincsenek csontjai és mégis csontot zúz.

A korai házasság és a korai reggelizés hasznos dolgok.

számadásai a teljes nyilvánosság mellett tárgyaltnak s tárgyaltnak a múltban is a ref. templomban. Az adatok titkosságára az egyháznak szüksége nincs s nem is szabad, hogy legyen. Ez a felfogásom igazolása annak, hogy nekem magát a ref. egyházat meggyanusítani legtávolabbról sem volt szándékom. Az a vétkes, aki bennem megbotránkozik. S még egyet!

Boszantó is, komikus is, hogy Birtha, a szerkesztő, nyakra-főre támadhat, akit csak neki támadni tetszik, de ne adj' Isten vele szemben védekezni, mert minden védekezés BIRTHÁNAK, a lelkesnek a megsértésévé minősül, illetve minősítettik. Vagy elválasztható a lévai ref. egyház lelkesének személye a L. Ö. szerkesztőjétől vagy nem. Ha igen: akkor ne azonosítsa magát a lévai ref. egyház a L. Ö. szerkesztőjével. Ha pedig nem: akkor ne engedje, hogy lelkesze szerkesztői minőségében oly irányú működést fejtson ki, amelytől csakugyan mindenki „undorral” fordul el, amelyben csakugyan mindenki megbotránkozik. Erről a szerkesztői működésről később.

**Követelünk mindenütt
budafoki F. M. K. E. gyujtót!**

HIREK.

Munkások otthona.

Azon a szép vashidon, amelyet csak néhány éve építettek az összedőlt fahid helyére a szőke Tiszán, mentem be a napokban Zentára, ebbe a nagy alföldi városba, hol annakidején városunk kiküldöttei is tanulmányozták a munkásházak építését. Nagy város mintegy harmincezer lakossal.

Ebben a városban 4392 lakóház van felépítve. Nagyon könnyű kiszámítani, hogy minden házra felette sok lakó eshet és igen kevés az a boldog halandó, aki azt mondhatja Zentán magáról, hogy háziur. Különösen a földművelő munkások voltak eddig sanyaru, szinte elviselhetetlen helyzetben. Bérlakásokban összekucorogva szenvedtek magyar véreink. A belső ingatlanok drágasága miatt halvány reményük sem volt arra, hogy valaha a maguk házacskájában lakhassanak. És most az történt, hogy hat-száz takaros munkásház épült fel azon a helyen, ahol 1895-ben az királyunk jelenlétében magyar bakák táboroztak.

Most, hogy „öszbe csavarodott a természet feje” és kiszáradtak a szép munkáshajlékok, — hatszáz magyar ember feleségestül, ijasztul-fijasztul költözik be nagy szívbéli örvendezések között a maga fészkebe.

Szívből örülök én is a zentai munkások örömein, de örömem csak fokozódna, ha már Léva is dűlőre jutna a munkásházak sokat vajudó kérdése és szerzte az ország többi városaiban is

Mikor a zentai új hársorok között sétáltam, a serény, szorgoskodó magyar asz-szonyok házi tűzhelyének csinosítását látva, a szorgosságon örvendezve, megtelt a lelkem olyan megindultsággal, amivel már régen nem. Nagy dolog országos érdek annyi ezer embernek jobb sorsa, egészsége, reményének valóra válása.

V. L.

— **A király köszönete.** Ő felsége a király 80. születésnapján évfordulója alkalmából leg-felsőbb kéziratot intézett a magyar miniszterelnökhöz. A kézirat sokszorosítva lett, s a vármegye útján Léva város közönségének is megküldetett. Szövege a következő:

Kedves gróf Khuen Héderváry!

Születésem nyolcvanadik évfordulója alkalmából országaim minden részéből számtalan szerencsekívánatot és hű ragaszkodás bizonyítékát vettem, amelyek összes népeimértégyformán melegen dobogó szívemet mélyen meghatván, igaz örömmel töltöttek el és amelyből újabb erőt merítettem a jövőre is.

Hosszu életem alatt az Égtől nyújtott oltalom és támogatásért mélyen érzett hálámmal forró imáim szállnak fel a Mindenhatóhoz, hogy államaim összes lakossága javának szentelt működésimtől a jövőben sem vonja meg szent áldását.

Mindenkinek, aki e napokban Rólam szeretettel megemlékezett, szívem mélyéből mondok köszönetet és megbízom Önt, hogy közhírré tegye.

Kelt Bad-Ischilben, 1910 évi augusztus hó 21-ikén.

Ferencz József s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly

— **Szabadságolások a lévai kir. járásbíró-ságnál.** Csebi Pogány Virgil, a lévai kir. járásbíró-ság vezetője f. évi augusztus 28-án szabadságáról visszaérkezett és a hivatal vezetését átvette. Ugyanazon napon tért vissza szabadságáról Dr. Heinrich Győző kir. járásbíró is. Csepány Elemér és Hoffmann Árpád kir. albirák szept. hó 1-én kezdték meg szabadságukat.

— **Gyümölcsfa jutalommal kitüntetett tanító.** A magyar Földhivatalintézet a községi faiskola kezelő tanítók és oktató kertészek részére a gyümölcsfa tenyésztés terjesztése körül szerzett érdemeik megjutalmazása céljából az 1910. évre 21 jutalmat tűzött ki, melyek közül egy 200 koronás harmadik díjat Góga János fakövezekényi tanítónak ítélte a bizottság.

— **Halalozás.** Teppervien Aurél, a zselizi uradalom számvevője mult hó 28-án, 65 éves korában elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. A számos koszoru között ott volt gróf Chodonhowe Cunóné koszoruja is.

— **Tüzesetek.** Mult hó 26-án a délutáni órákban Mácsai Péter garamkeszi-i lakos pajtája kigyulladt, mitől aztán a s omsz-

dos épületek is tüzet fogtak s leégtek. A kárösszeg 12,00 korona, miből 9000 korona biztosítás útján megtérül. A károsultak száma 16. A tüzet valószínűleg gyermekek okozták.

Garamdamásdon mult hó 28-án Kovács Lukács, Juhász András és Major István tulajdonát képező árpa és buza szalma kigyulladt és leégett. A kár 1194 korona. Ebből biztosítás révén 1014 korona megtérül.

Oroszán, mult hó 31-én Nagy Vendel és Máté szalmakészlete ismeretlen okból kigyulladt és elégett. A kár egy része biztosítás útján megtérül.

— **Mulatságok.** A garamdamásdi iparos ifjuság szeptember 8-án, bucsu napján, a Központi vendéglőben szerpentin és konfetti csatával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor. — A zselizi iparos ifjuság szeptember 11-én, bucsu napján, a nagyvendéglő összes termében zártkörű táncmulatságot rendez. — Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **A kolera.** Valahonnan Napkeletről siet felénk a sugárzó álmok hazájából, végigseperve északi Oroszországon, megkerüli a tengert, letelepszik Olaszországban, Dante sötét poklát belerajzolva az emberek szívébe és Bécsen, a vidám Kaiserstadton keresztül belopózik hozzánk. A kolera. A vad, a rettegett, az ijesztő fekete halál: az ázsiai kolera. Már Pozsonyban leskelődik. Élesre fent kaszával, feneketlen étvágygyal pillant erre a szomorú országra: mi van még itt letarolni való? Mert ő vágja a rendet becsülettel, az ő hatalmának nem szegezhetnek szembe milliárdos hadseregeket és milliók hadihajókat, ő megy a maga sötét útján feltartóztatatlanul előre. Még ugynevezett nagyszabású kormányintézkedésekkel és be nem tartott közegészségügyi rendelkezésekkel sem lehet véstes utját megállítani. Egy ellensége van, mely sikerral veheti föl vele a küzdelmet és megbirkózhathik törnyű erejével s ez: a kultura. A kultura, melylyel karöltve jár, a tiszta, egészséges élet, a buta babonán felülemelkedő józan gondolkodás és a félelmet nem ismerő öntudat és bátorság. Szembe kell nézni a rémmel és a kellő övönintézkedéseket okos előrelátással megtéve, fejvesztettség nélkül nyugodtan bevárni. — A rendőrkapitány a kolera esetek hírére a következő hirdetményt adta ki:

Tekintettel arra, hogy már Magyarországon is fordultak elő kolera esetek, a Rendőrkapitányság elrendeli, hogy Léva város területén a kutak kitisztításának s a kut melléki feltöltésének, a kutak mellett való mosás megtiltatik; továbbá az udvarokból a szemét és trágya kihordassák, a sertésólak alja kitisztítandó és fertőtlenítendő.

Mindazok pedig kik ezen rendelkezésnek eleget nem tesznek, a közegészségügyi törvény 7. § a értelmében 600 koronáig terjedhető bírság és megfelelő elzárással fognak sújtani.

— **Elhalasztották az utóállítást.** Az utóállítások, melyeket rendes körülmények között augusztus és szeptember hónapokban szoktak megtartani, a honvédelmi miniszter intézkedésére ezúttal utóbb megállapítandó időben fognak megtartani. Az elhalasztás a most folyó rendes sorozás következménye.

— **A tejhamisítók büntetése.** A földművelésiügyi miniszter legutóbb egy konkrét esetben hozott ítélettel kimondotta, hogy a ki tejet hamisít, más által hamisított tejet elad és leföldözött tejet e minősége megjelölése nélkül hozz forgalomba, három rendbeli kihágást követ el s az összbüntetés szabályai szerint egy tételben kiszabott pénzbüntetéssel mint mellékbüntetéssel büntetendő. Az elévülést a tárgyalás és az ítélet kézbesítése közti időben az ítélet meghozatala félbeszakítja.

— **Uj könyv.** Pólya Lajos nagyövedei felkészés eddigi újságról munkásságának termékeit egytűve gyűjtötte s öt kötetben adja ki. Az első kötet „Kalászkó életem mezejéről” címmel most hagyja el a sajtót. A bővebb ismertetést legközelebb hozzuk.

— **Dinnye hój és az utca.** A rendőrség e héten közhírré tette, hogy mindazok, kik az utcán dinnyét szeletelnek fel, s héját az aszfalt járdán dobják el, tettenérés esetén 4 koronától 20 koronáig terjedhető büntetéssel fognak sújtani.

— **Postai közműny.** Belgiumban a brüsseli világiállítás alkalmával kiállítási levélbélyegeket bocsátottak ki. Ezek a kiállítási levélbélyegek csak Belgium belsőforgalmában érvényesek. Ha Magyarországra szóló küldemények bérmentésére használják föl az ilyen kiállítási levélbélyegeket, a küldeményt a magyar posta úgy tekinti mintha egyáltalában nem volna bérmentesítve. Pozsony, 1910. augusztus 31. M. kir. posta táviratigazgatóság.

— **Nem kell fellebbezési bélyeg.** A közigazgatási bíróság egy felmerült esetből kifolyólag kimondta, hogy a községi bíróság től a járásbírósághoz fellebbezett ügyekben nem kel ítéleti illetéket leróni. Eddig ország-szerre tévesen lerótták a 2 koronákat. Ezek azonban, mint tartozatlan fizetések, a feleknek (3 évben belül) visszajárnak s ugyan fizethetne a kincstár, ha a helytelenül megvámolt felek most mind egyszerre visszakérnék a 2 koronákat. No, de ezután bizonyos, hogy nem kell az ítéleti bélyeget ilyen esetben felragasztani.

— **Fémárúgyár Körömöcbányán.** Egyik megyebeli laptársunk értesülése szerint, a Stlászny és Flax bécsi cég, kapocs és fémárúgyarat létesített Körömöcbányán. A kormány szubvencionálja a vállalatot, a város pedig a megfelelő épületnek díjtalan átengedésével segítette. A vállalat a várostól 8—1000 kor. középszéki segélyt kér. Egyelőre 58 munkást foglalkoztat. A gyár női ruhakapcsok, különféle cérna és selyem hengerőrsókat gyárt fémből.

— **Meghívó.** A főgimn. Segítő Egyesülete f. hó 4-én d. e. 11 órákor a főgimn II. oszt. tantermében a tisztikar kiegészítése s a könyvszegélyezések elintézése céljából közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A porújjart piktor.** Vasárnap házfelavatást tartottak egy helyen. A házi gazda, egy fővárosi piktor rokonánál egy olajfestményt rendelt meg, mi ekkorra szintén elkészült s maga a piktor utazott föl vele Lévára. A képet annak rendje módja szerint mindjárt föl is akasztották.

Délután vendégek jöttek. Az egyik meglátja a képet, gyönyörködni kezd benne. Erre már a piktor is ott terem s magyarázat. Egyszer csak a vendég a kép ára után kezd érdeklődni.

— A kép — felelé a piktor — a kép... hát ezzel örömet akarok szerezni az unokaöcsémnek...

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy; a kép árát kétszáz koronára mondom néki, de majd csak százat fogadok el érte...

A diskurzust a házi gazda zavarta meg, ki éppen most ért a beszélgetőkhöz. A vendég most öneki kezdi dicsérni a képet, majd egy hirtelen fordulattal, mintha semmit sem tudna, tőle is az ára után érdeklődött.

— Még nem is tudom — felelé a házigazda s erre odafordul a piktorhoz:

— Igazán, mond csak, mibe kerül a kép?

— A kép... a kép... hát tudod örömet akarok vele neked szerezni...

— Köszönöm... köszönöm... igazán szép tőled... ha csak ezt akartad, ezt már el is érted — szakította félbe a előre elkészített mondatokat a házigazda a piktor legnagyobb elképedésére, ki hosszúra nyult orral a boros üvegek között keresett aztán vigasztalódást.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. a ma sikereiről, melyeket legújabbán kitűnő minőségű vegyiszta Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével ért el. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappan a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmét be ajánljuk.

— **Verszegényesség, étvágytalanság, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkoros fiatal leányok erősítésére a legkitűnőbb készítmény a Krieger-féle „Tokaji china vasbor”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg ára 3 korona 20 fillér, nagy üveg 6 korona a gyógytárakban. Postán küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger korona—gyógyszertára, Budapest, Kálmán tér.**

— **Gyümölcszállítók figyelmébe.** A vakok temesvári foglalkoztató intézete, mint értesültünk, igen olcsó árban készíti gyümölcszállító kosarakat és ezen ipari készítményekből állandó nagy rakományt tart fenn. Az intézet jutányos árajánlattal szolgál mindenkinek, aki eziránt oda fordul.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Ribárik Mária, halva született leány. Kopanyicza Mihály, Mózes Mária: Erzsébet; Drapan István, Csepjecz Rózi: Lajos; Gutrai Jónás, Galambos Julianna: Irén; Klein Rezső, Löbl Ida: Endre; Szabó Imre, Sebo Anna: Anna; Gáspár József, Gyurszki Paula: József; Runa Mária; Béla; Missik Antal, Mezőnyi Mária: Anna; Lutovszky Károly, Kis Mária: Vilma; *Házasság:* Madarász Ödön, Dukesz Miczi izr. *Halálozás:* Bozsényik Erzsébet 10 éves szervizivbaj. Özv. Zilai Jónáné, Mikes Lidia 84 éves agkorivégkimerülés. Kopanyicza Mihályné Mózes Mária, 37 éves tüdőgümőkór. id. Szücs István 64 éves tüdőgümőkór.

Termény-piacz árak a szerdai hetivásárról. (Árak métermázsanként értendők).

Tengeri	14— — 14 ⁵⁰
Búza	18— — 18 ⁵⁰
Rozs	14— — 14—
Árpa	12— — 14 ⁶⁰
Zab	14— — 15—
Bab	20— — 20 ⁵⁰
Korona értékben	

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Közönség köréből.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, valamint tisztelt veendőmet, hogy az üzletet és vállalatokat férjem halála után is tovább vezetem.

Garammikola, 1910. aug. hó.

Özv. Schweinecker Istvánné.

A Kalvária sor 6-ik számú háza eladó, mely áll 6 szoba hozzávaló mellékhelyiségek és egy borpincesz.

Lakások kiadó. Esetleg két részben is.

MOST!!

érkeztek meg a legszebb

Képeslapok SCHULCZ

papíráruházába, Léván.

**Egy jó családnál teljes el-
látásra 1—2 tanuló felvéte-
tik. Czim a kiadóhivatalban.**

Egy ház, mely 4 szoba és mel-
lékhelyiségekből áll, szabadkézből
eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Dus választék. Gyári árak.

Frommer Mór

ponyva és zsákkölesző intézete, juta-
áruraktára Léván.

Ez úton is bátorodom a t. közönség b.
tudomására hozni, hogy

zsák és ponyvakölesző intézetet
nyitottam, kapcsolatban zsák, ponyva és
egyéb jutaáruraktárral.

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését
előre is biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel
Frommer Mór.

Szép a tiszta konkurenczia!

Kizárólag

A Sipiczky cukrázdában kapható
a legtisztábban előállított teapajból készült finom sütemények,
dezzertek, bonbonok, lakodalmi torták, cukorönvények és minden
a cukrászathoz tartozó czikkek a legjutányosabb árakban.

A Knapp gépraktár átjáróval szemben.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
tisztelettel **SIPICZKY** cukrász.

—❖— Legujabb magyar találmány! —❖—

DENTON

egyesíti a fogkefét, fogport és szájvizet.

utazásoknál különösen igen kényelmes és mindenneműfertőzést kizár.

Aki egyszer megkísérli többé

fogkefét szájába nem veszi.

Szépházi és Tsa cégnél **Trencséntelep**icz.

Kapható minden gyógyszer-
tárban, és illatszerüzletben,
valamint a feltalálónál. o o

ÁRA: 30 darab (egy dobozba esomagolva) 70 fillér.

Magyar gyártmányú

ISKOLASZEREK

Rajzszerék, Könyvhordók, Iskolatáskák,

Zsebtintatartók, Írószerek, Tolltartók,

Schulez Ignác

papir- és írószer üzletében a legjobb minőségben szerezhetők be!!

Főüzlet: Kazincy-utca (Bakó-ház) :: Fiókuzet: Báthi-utca (Blum-ház.)

ALKALMI VÉTEL

21 év óta fennálló üzletemet folyó év nov. hó 1-től a városi vigadó palotába helyezem át.
Ez alkalommal raktáranon levő áruimat

Mélyen leszállított árban a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom

Maradékok és egyes más cikkek teljes kiárúsítása : : :
Holzmann Bódog vászon-, fehérenemü-, divatáruk-, női felöltők raktára.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarókosabb; egyszerű átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal személyesen teszem tiszteletemet.

Egy jó házból való fiú, a jövő tanévre teljes ellátást kaphat egy helybeli családnál. Címe a kiadóhivatalban.

Kiadó ház.

Mangorló-utca 17. számú mai kor igényeinek megfelelő ház mely 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pineze, nagy üvegezett folyosó, a melléképületben egy eselédzsoba és mosókonyha, két udvar és kert november 1-től bérbe adó. (Megjegyzendő, hogy két lakásnak is használható.) Feltételek Tokody mre háztulajdonosnál tudhatók meg.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Ingyen

nyomja rá, saját nevét
ha

egydoboz levélpapirt

vásárol

Schulcz Ignác

papirkereskedésében.

L É V Á N.

Pollák Samu ruhakereskedése Léván, Báfi-utca.

November 1-től a Városi Vigadó épületébe költözik.

Kész férfi és gyermek ruhák, tavaszi felöltők a legdusabb választékban vannak raktáron. Mértékszerű rendelek a legújabb divat szerint a legnagyobb megelégedésre készülnek!

Üzlet áthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

MEDVEGY LAJOS
CZUKRÁSZATA LÉVÁN.

Ajánlja naponta frissen készült süteményeit, desszerteket, bonbonokat, fagylat, parfee és krémeket. Minden e szakmához tartozó cikket.

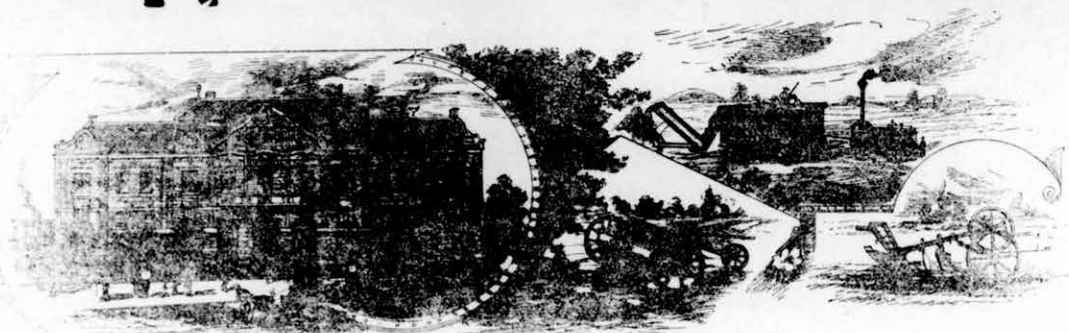
Fendelések

félóra alatt készülnek.

Pontos kiszolgálás! — Olcsó árak

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképviselte.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégsz-krények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Steiner Sándor

órás és ékszerész

L é v a .

Dusválasztékú
óra és ékszer áru
raktárát ajánlja a
t. vásárló közönség
szíves figyelmébe.

Óra és ékszer javi-
tások gyorsan és
pontosan készülnek.

Üzlete 1910. november hó 1-étől
az »Jonnán építő, Városi vígadó-
épületébe lesz áthelyezve. : :

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETOFI-UTCZA.

Dús választékú raktárt tart

fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. május 1-től a **Wertheimer-féle házba**
Báti-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szíves legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb lakberendezések,
n.elyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József
butorkereskedő, kárpitos és asztalos